

Moderní farmakoterapie Parkinsonovy nemoci

Kateřina Menšíková

Neurologická klinika LF UP a FN Olomouc

Léčba Parkinsonovy nemoci je v současnosti stále léčbou symptomatickou a její management je primárně zaměřen na kontrolu motorických projevů. Hlavním pilířem současné terapie zůstávají dopaminergní preparáty nahrazující působení chybějícího dopaminu. Významného pokroku bylo v posledních desetiletích dosaženo v možnostech terapie pokročilého stadia onemocnění pomocí intervenčních metod, jako je léčba pumpovými systémy a hluboká mozková stimulace. Důležitou součástí léčby je ovlivnění non-motorických symptomů, které významně ovlivňují kvalitu života pacientů. Nové léčebné strategie schopné ovlivnit rozvoj a progresi onemocnění, které jsou stále ve fázi preklinického a klinického výzkumu, zahrnují nejrůznější léčebné postupy s cílem ovlivnit tvorbu a agregaci patologických forem alfa-synukleinu a modifikovat šíření patologického procesu v mozku.

Klíčová slova: Parkinsonova nemoc, dopaminergní léčba, non-motorické příznaky, nové léčebné strategie.

Modern pharmacotherapy of Parkinson's disease

Despite intensive research, the current treatment of Parkinson's disease is still symptomatic treatment and its management is primarily aimed at controlling motor symptoms. Dopaminergic agents that replace the action of the missing dopamine remain the mainstay of current therapy. In recent decades, significant progress has been made in the treatment of advanced stage of disease using interventional methods such as treatment with pump systems and deep brain stimulation. An important part of the treatment is the influence of non-motor symptoms, which significantly affect the quality of life of patients. New treatment strategies capable to affect the development and progression of the disease, which are still in the preclinical and clinical research phase, include various treatment procedures with the aim to influence the formation and aggregation of pathological forms of alpha-synuclein and modify the spread of the pathological process in the brain.

Key words: Parkinson's disease, dopaminergic treatment, non-motor symptoms, new treatment strategies.

Úvod

Parkinsonova nemoc (PN) je neurodegenerativní onemocnění, jehož klinický obraz je charakterizován přítomností motorických a non-motorických příznaků. Motorické příznaky jsou důsledkem selektivní ztráty neuronů v substantia nigra pars compacta (SNpc) a zahrnují bradykinezi, rigiditu, klidový třes a posturální nestabilitu. Non-motorické projevy (NMS) zahrnují celou škálu příznaků, ke

kterým patří porucha chování v REM spánku, deprese, porucha čichu, ortostatická hypotenze, halucinace nebo kognitivní deficit. Za jejich rozvojem stojí poškození extranigrálních struktur a dalších neurotransmiterových systémů. Non-motorické příznaky se mohou manifestovat v kterékoliv fázi onemocnění. Některé z nich (poruchy chování v REM spánku, hyposomie, deprese nebo obstipace) předcházejí rozvoj klasické motorické symptomatiky

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Klin Farmakol Farm.* 2024;38(2):60-66

<https://doi.org/10.36290/far.2024.009>

Článek přijat redakcí: 7. 5. 2024

Článek přijat k tisku: 26. 6. 2024

prof. MUDr. Kateřina Menšíková, Ph.D., MBA, FEAN
katerina.mensikova@fnol.cz